

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Η διαφάνεια στη λήψη των αποφάσεων

Ετήσια Έκθεση 2022
Μητρώο Διαφάνειας

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ISSN 2945-2880 (online)

ISSN 2945-2872 (print)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ	4
I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
II. Η ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ.....	6
III. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	7
IV. ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ.....	8
Α. Γενικά	8
Β. Η ηλεκτρονική εφαρμογή.....	8
Γ. Περιεχόμενο του Μητρώου Διαφάνειας.....	9
V. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	10
Α. Το Μητρώο Διαφάνειας κατά το έτος 2022.....	10
Β. Στατιστικά στοιχεία	14
Γ. Δράσεις ευαισθητοποίησης – ενημέρωσης	14
VI. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	17
VII. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	17

ΣΥΝΟΨΗ

Η παρούσα, αποτελεί την πρώτη έκθεση για το Μητρώο Διαφάνειας, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4829/2021 (Α' 166), στην οποία παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν στη λειτουργία του Μητρώου κατά το έτος 2022. Η Έκθεση υποβάλλεται από τον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (εφεξής Ε.Α.Δ. ή Αρχή) στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Μητρώου Διαφάνειας (<https://lobbying.aead.gr/>).

Στην εισαγωγή γίνεται αναφορά στον ν. 4829/2021, με τον οποίο θεσπίστηκε το κανονιστικό πλαίσιο για τις δραστηριότητες επιρροής και, στη συνέχεια, παρουσιάζονται συνοπτικά οι αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως Εποπτεύουσα Αρχή του Μητρώου Διαφάνειας.

Στην πρώτη ενότητα, παρατίθεται το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στο Μητρώο Διαφάνειας, και ακολουθεί στη δεύτερη ενότητα η αναφορά στα βασικά χαρακτηριστικά του Μητρώου και στο περιεχόμενό του. Στην τρίτη ενότητα, παρουσιάζονται τα απολογιστικά στοιχεία, σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας κατά το έτος 2022, δηλαδή όλες οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τον καθορισμό και την εξειδίκευση ζητημάτων που αφορούσαν στη λειτουργία του Μητρώου, με την έκδοση εξουσιοδοτικών αποφάσεων και λοιπών κανονιστικών διατάξεων. Επίσης, αναφέρονται οι πραγματοποιηθείσες δράσεις ευαισθητοποίησης για τη διάχυση της πληροφορίας και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την έκδοση του ν. 4829/2021, η Ελλάδα θέσπισε για πρώτη φορά ένα κανονιστικό πλαίσιο για τις δραστηριότητες επιρροής. Με τον εν λόγω νόμο καθιερώνεται η υποχρεωτική εγγραφή των εκπροσώπων συμφερόντων σε Μητρώο Διαφάνειας, όπου καταχωρίζεται το αντικείμενο, ο τρόπος και ο χρόνος άσκησης δραστηριοτήτων επιρροής σε φορείς της εκτελεστικής ή της νομοθετικής εξουσίας. Παράλληλα, απαγορεύεται στους εν λόγω φορείς να πραγματοποιούν συναντήσεις με εκπροσώπους συμφερόντων μη εγγεγραμμένους στο Μητρώο Διαφάνειας, καθώς και να ενεργούν ως εκπρόσωποι συμφερόντων οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους για περίοδο 18 μηνών μετά την αποχώρηση από τα καθήκοντά τους. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα στα σωματεία, στις επαγγελματικές ενώσεις, στα επιμελητήρια και στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών να εγγραφούν ως εκπρόσωποι συμφερόντων στο Μητρώο Διαφάνειας.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του ν. 4829/2021, αναπτύχθηκε εντός του έτους 2022 από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε συνεργασία με την Ε.Α.Δ., η ηλεκτρονική εφαρμογή **lobbying.aead.gov.gr** για την εγγραφή των εκπροσώπων συμφερόντων που ασκούν δραστηριότητες επιρροής με αμοιβή. Παράλληλα, οι θεσμικοί φορείς - αποδέκτες δραστηριοτήτων επιρροής καταχωρίζουν στην εφαρμογή πληροφορίες σχετικές με τις δραστηριότητες αυτές.

Στόχος είναι να ενισχυθεί η νομιμότητα, η διαφάνεια και η ακεραιότητα κατά την άσκηση δραστηριοτήτων επιρροής και να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο που θα επιτρέπει σε ενδιαφερόμενους φορείς να συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων ακολουθώντας συγκεκριμένους θεσμοθετημένους κανόνες.

II. Η ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

Η Ε.Α.Δ., ως ανεξάρτητη αρχή, η οποία συστάθηκε με το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Δ' του ν. 4622/2019 (Α' 133), με βασικό σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση δημοσίων φορέων, καθώς και την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση φαινομένων απάτης και διαφθοράς, ορίστηκε ως η αρμόδια αρχή για την εποπτεία του Μητρώου Διαφάνειας και την τήρηση των υποχρεώσεων του Μέρους Α' του ν. 4829/2021.

Ειδικότερα, η Ε.Α.Δ., ως Εποπτεύουσα Αρχή, έχει σύμφωνα με τον ν. 4829/2021 συγκεκριμένες αρμοδιότητες: (α) εξετάζει, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή αναφοράς από θεσμικούς φορείς ή οποιονδήποτε τρίτο, τυχόν παραβίαση των υποχρεώσεων των εκπροσώπων συμφερόντων, διενεργώντας ελέγχους και καλώντας τους για την παροχή εξηγήσεων, (β) σε περίπτωση διαπίστωσης της παραβίασης των υποχρεώσεών τους, η Ε.Α.Δ. δύναται να προβαίνει σε σύσταση ή να επιβάλλει πρόστιμο, αναστολή άσκησης των δραστηριοτήτων επιρροής, καθώς και προσωρινή ή οριστική διαγραφή από το Μητρώο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, (γ) παρακολουθεί τη συνολική λειτουργία του Μητρώου, (δ) κατόπιν συνεργασίας με αρμόδιους φορείς, καταρτίζει Κώδικα Δεοντολογίας για τους εκπροσώπους συμφερόντων και κατευθυντήριες γραμμές για το Μητρώο Διαφάνειας, (ε) διοργανώνει δράσεις ευαισθητοποίησης, ενώ επικοινωνεί και ανταλλάσσει ορθές πρακτικές και εμπειρίες με αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού.

Εντός του μηνός Δεκεμβρίου κάθε έτους, η Ε.Α.Δ. συντάσσει έκθεση με στατιστικά στοιχεία που αφορούν στο προηγούμενο έτος λειτουργίας του Μητρώου, σύμφωνα με το άρθρο 7 της αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ298/8056/26.05.2022 (Β' 2604) υπουργικής απόφασης.

III. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2021, δημοσιεύτηκε ο ν. 4829/2021 «Ενίσχυση διαφάνειας και λογοδοσίας σε θεσμικούς φορείς της Πολιτείας, αποκατάσταση της ακεραιότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας και λοιπές διατάξεις».

Το Μέρος Α' του ανωτέρω νόμου αφορά στη ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής σε θεσμικούς φορείς της Πολιτείας και σκοπός του είναι η διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας κατά την άσκηση δραστηριοτήτων επιρροής. Αντικείμενο του νόμου είναι η εισαγωγή κανόνων που διέπουν τις δραστηριότητες επιρροής σε θεσμικούς φορείς της Πολιτείας, καθώς και η σύσταση του Μητρώου Διαφάνειας.

Ο νόμος ορίζει επίσης ότι όλοι οι εκπρόσωποι συμφερόντων πρέπει να εγγράφονται σε ένα ηλεκτρονικό Μητρώο Διαφάνειας, προκειμένου να επικοινωνούν με φορείς της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας. Τόσο οι εκπρόσωποι συμφερόντων όσο και οι φορείς της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας υποχρεούνται να υποβάλλουν έκθεση των δραστηριοτήτων τους σε ετήσια βάση, η οποία θα είναι διαθέσιμη στο κοινό.

Όλα τα δεδομένα που εισάγονται στο Μητρώο Διαφάνειας είναι ανοικτά και προσβάσιμα σε όλους τους πολίτες, όπως για παράδειγμα, ποιοι εκπρόσωποι συμφερόντων επικοινωνήσαν με θεσμικούς φορείς, πότε και ποιο ήταν το θέμα της κάθε συνάντησης κ.λπ. Μέσω του Μητρώου Διαφάνειας, οι πολίτες έχουν πρόσβαση στα καταγεγραμμένα στοιχεία και μπορούν επίσης να καταγγέλλουν κάθε δραστηριότητα επιρροής που αντίκειται στον νόμο. Η Ε.Α.Δ., ως Εποπτεύουσα Αρχή, μπορεί να επιβάλει κυρώσεις σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, σε περίπτωση παραβίασης από τους εκπροσώπους συμφερόντων των υποχρεώσεων που απορρέουν από το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο.

Στην περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων των θεσμικών φορέων, οι κυρώσεις επιβάλλονται από τα αρμόδια όργανα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων και συγκεκριμένα από τη Βουλή, την Επιτροπή Δεοντολογίας του άρθρου 74 του ν. 4622/2019 και από τους Συντονιστές της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανάλογα με την ιδιότητα του θεσμικού φορέα, σύμφωνα με την αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ271/7073/05.05.2022 (Β' 2293) υπουργική απόφαση.

IV. ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

A. Γενικά

Το Μητρώο Διαφάνειας αποτελεί μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων, που παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τη δράση εκπροσώπων συμφερόντων που ασκούν επιρροή σε θεσμικούς φορείς της πολιτείας κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον δημόσιο τομέα.

Στο Μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που επιθυμούν να ασκήσουν για λογαριασμό τρίτων, έναντι αμοιβής, δραστηριότητες επιρροής σε φορείς της νομοθετικής ή εκτελεστικής εξουσίας προκειμένου να επηρεάσουν τη λήψη μιας απόφασης (εκπρόσωποι συμφερόντων).

Δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο έχουν επίσης τα σωματεία, οι επαγγελματικές ενώσεις, τα επιμελητήρια και οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να ασκήσουν επιρροή σε θεσμικούς φορείς επί κρίσιμων κοινωνικών ζητημάτων που τους απασχολούν.

Στο Μητρώο καταχωρίζονται στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα των εκπροσώπων συμφερόντων, όπως ενδεικτικά, το όνομα και η επωνυμία τους, καθώς και οι τομείς ενδιαφέροντος στους οποίους δραστηριοποιούνται, ενώ δημοσιεύονται οι ετήσιες δηλώσεις τόσο των εκπροσώπων συμφερόντων όσο και των θεσμικών φορέων προς τους οποίους απευθύνονται οι δραστηριότητες επιρροής.

Το Μητρώο υλοποιήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει την απαιτούμενη τεχνική υποστήριξη, ενώ η διαχείριση και εποπτεία του πραγματοποιείται από την Ε.Α.Δ., η οποία είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και συντήρησης του Μητρώου, καθώς και για την παροχή πληροφοριών για την εγγραφή και την πλοήγηση σε αυτό.

B. Η ηλεκτρονική εφαρμογή

Το Μητρώο Διαφάνειας λειτούργησε για πρώτη φορά την 8^η Δεκεμβρίου 2022 με την έκδοση της με αριθμ. 41941/08.12.2022 διαπιστωτικής πράξης της Αναπληρώτριας Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, με την οποία βεβαιώνεται η σύσταση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την καταχώριση πληροφοριών σχετικών με δραστηριότητες επιρροής, οριζόμενη ως «Μητρώο Διαφάνειας», σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. στ' του άρθρου 3 του ν. 4829/2021. Το Μητρώο Διαφάνειας λειτουργεί στη διαδικτυακή σελίδα <https://lobbying.aead.gr/> και παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες προς τους χρήστες της σελίδας μέσα από τις υφιστάμενες ενότητες.

Βασικά χαρακτηριστικά

Η εφαρμογή του Μητρώου έχει τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά:

- ✓ Είναι μια ανοικτή βάση δεδομένων (ανοικτά δεδομένα)
- ✓ Είναι προσβάσιμη και μέσω gov.gr

- ✓ Η διαδικασία εγγραφής είναι εύκολη, χωρίς να απαιτείται κανένα δικαιολογητικό, με τους κωδικούς TaxisNet
- ✓ Έχει δυνατότητα καταγραφής δραστηριοτήτων επιρροής όλο τον χρόνο
- ✓ Συμμορφώνεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων

Διαλειτουργικότητες

Το Μητρώο Διαφάνειας για τη διασφάλιση της ακρίβειας των στοιχείων που καταχωρίζονται, διαλειτουργεί με:

- ✓ το Ελληνικό Ποινικό Μητρώο του Υπουργείου Δικαιοσύνης,
- ✓ το Φορολογικό Μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),
- ✓ το Μητρώο Πολιτών,
- ✓ το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Γ. Περιεχόμενο του Μητρώου Διαφάνειας

Ο ιστότοπος του Μητρώου Διαφάνειας περιλαμβάνει:

- ✓ γενικές πληροφορίες για τον σκοπό και τη λειτουργία του Μητρώου,
- ✓ το νομικό πλαίσιο,
- ✓ την πολιτική για την προστασία δεδομένων,
- ✓ οδηγίες και εγχειρίδια χρήσης,
- ✓ συχνές ερωτήσεις,
- ✓ τα στοιχεία επικοινωνίας της Εποπτεύουσας Αρχής,
- ✓ τα στοιχεία των εκπροσώπων συμφερόντων και των θεσμικών φορέων,
- ✓ τις ετήσιες δηλώσεις,
- ✓ τις καταχωρημένες δραστηριότητες επιρροής,
- ✓ τις επιβληθείσες κυρώσεις,
- ✓ νέα και ανακοινώσεις,
- ✓ φόρμα υποβολής καταγγελιών,
- ✓ φόρμα επικοινωνίας με την Εποπτεύουσα Αρχή.

V. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A. Το Μητρώο Διαφάνειας κατά το έτος 2022

α) Έκδοση δευτερογενούς δικαίου και λοιπών κανονιστικών πράξεων

αα) Έκδοση υπουργικών αποφάσεων

Μετά τη δημοσίευση του ν. 4829/2021 και κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 13 αυτού, εκδόθηκαν κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2022, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από γνώμη της Αναπληρώτριας Διοικήτη της Ε.Α.Δ., οι παρακάτω υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες προσδιορίζουν ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην άσκηση των δραστηριοτήτων επιρροής και τη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας:

1. Η αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 298/8056 (Β' 2604) «Καθορισμός και εξειδίκευση ζητημάτων που αφορούν στη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας, δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4829/2021 (Α' 166)» υπουργική απόφαση, στην οποία αναφέρεται η διαδικασία εγγραφής εκπροσώπων συμφερόντων στο Μητρώο Διαφάνειας, η υποβολή ετήσιας δήλωσης, η έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής, η διαλειτουργικότητα του Μητρώου και άλλα ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία του.
2. Η αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 246/6415 (Β' 2101) «Καθορισμός λεπτομερειών για την κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας Εκπροσώπων Συμφερόντων σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 4829/2021 (Α' 166)» υπουργική απόφαση, η οποία περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με την κατάρτιση του Κώδικα και του πεδίου εφαρμογής αυτού.
3. Η αριθμ. 196/5471 (Β' 1751) «Προσδιορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των στοιχείων εγγραφής στο Μητρώο Διαφάνειας, σωματείων, επαγγελματικών ενώσεων, επιμελητηρίων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4829/2021 (Α' 166)» υπουργική απόφαση, η οποία περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τις προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο, τη διαδικασία εγγραφής, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή κ.ά.
4. Η αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 208/5827 (Β' 2058) «Καθορισμός της διαδικασίας υποβολής, εξέτασης αναφορών και καταγγελιών και επιβολής κυρώσεων για την εφαρμογή του Κεφαλαίου Δ' του Μέρους Α' του ν. 4829/2021 (Α' 166)», υπουργική απόφαση, στην οποία εξειδικεύονται λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία υποβολής και εξέτασης αναφορών, διενέργειας ελέγχων και επιβολής κυρώσεων και βεβαίωσης και είσπραξης προστίμων.
5. Η αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 271/7073 (Β' 2293) «Καθορισμός των θεσμικών φορέων της περ. β' του άρθρου 3, καθώς και των κυρώσεων που επιβάλλονται σε αυτούς σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του άρθρου 5 του ν. 4829/2021 σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4829/2021 (Α' 166)» υπουργική απόφαση, στην οποία αναφέρονται οι κυρώσεις, καθώς και η διαδικασία επιβολής αυτών στους θεσμικούς φορείς.

αβ) Κώδικας Δεοντολογίας

Σύμφωνα με την αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 246/6415 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για τον καθορισμό των λεπτομερειών για την κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας εκπροσώπων συμφερόντων, συστήθηκε με απόφαση της Αναπληρώτριας Διοικητή της Ε.Α.Δ. ομάδα εργασίας (ΑΔΑ: Ρ44346ΜΙΟΦ-5ΡΝ), στην οποία πρόεδρος ορίστηκε Επίκουρος Καθηγητής Ποινικού Δικαίου & Ποινικής Δικονομίας της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ συμμετείχαν ως μέλη, στελέχη της Ε.Α.Δ. και του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας.

Σκοπός του Κώδικα είναι ο προσανατολισμός και η οριοθέτηση της συμπεριφοράς των εκπροσώπων συμφερόντων κατά την επικοινωνία τους με τους θεσμικούς φορείς, στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων επιρροής, ώστε να αποφεύγεται η αθέμιτη επιρροή και να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ακεραιότητα, κατά τη διαδικασία λήψης δημοσίων αποφάσεων. Στον Κώδικα διατυπώνονται γενικές αρχές και κανόνες που οριοθετούν, προσανατολίζουν και δεσμεύουν τη συμπεριφορά των εκπροσώπων συμφερόντων κατά την άσκηση δραστηριοτήτων επιρροής.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εκπροσώπων Συμφερόντων εγκρίθηκε με την αριθμ. 41368/05.12.2022 (ΑΔΑ: ΨΘΝΔ46ΜΙΟΦ-Γ7Μ) απόφαση της Αναπληρώτριας Διοικητή της Ε.Α.Δ.¹ και έχει εφαρμογή σε όλους τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Διαφάνειας εκπροσώπους συμφερόντων.

αγ) Κατευθυντήριες Γραμμές

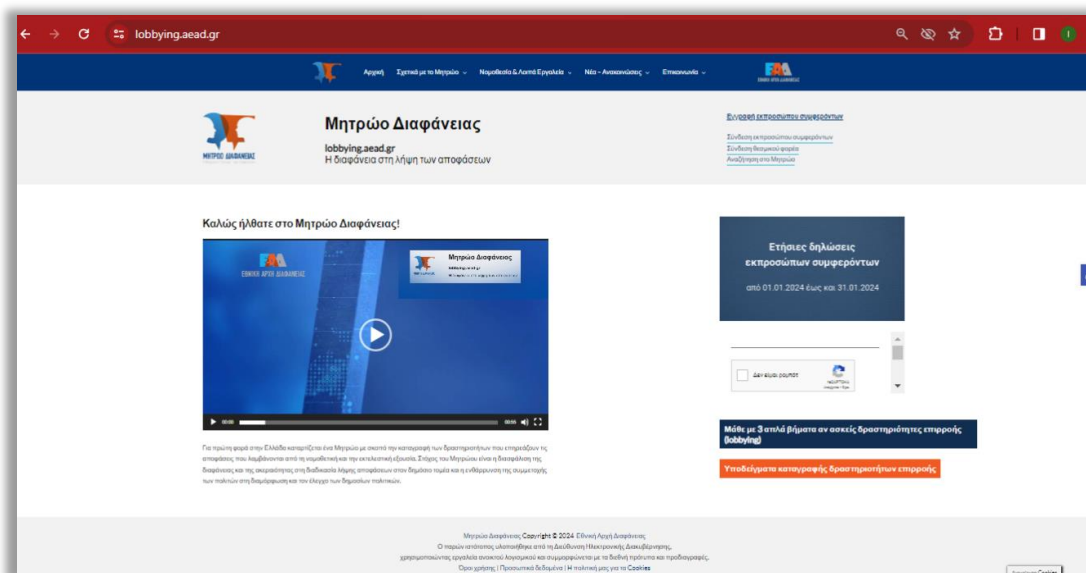
Κατ' εφαρμογή της παρ. δ' του άρθρου 11 του ν. 4829/2021, η Ε.Α.Δ., ως Εποπτεύουσα Αρχή, εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2022 Κατευθυντήριες Γραμμές² οι οποίες διευκρινίζουν ζητήματα πρακτικής φύσης που άπτονται της άσκησης των δραστηριοτήτων επιρροής. Ειδικότερα, παρέχονται με κατανοητό τρόπο και παραδείγματα, πληροφορίες σχετικά με το ποιοι εγγράφονται στο Μητρώο Διαφάνειας, τη διαδικασία εγγραφής και διαγραφής, τη διαδικασία υποβολής ετήσιας δήλωσης και τα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτή, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εκπροσώπων συμφερόντων και των θεσμικών φορέων, καθώς και τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση διαπίστωσης παραβίασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Μέρος Α' του ν. 4829/2021.

¹https://lobbying.aead.gr/wp-content/uploads/%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3-%CE%94%CE%95%CE%9F%CE%9D%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%CE%A3_%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A9%CE%A0%CE%A9%CE%9D-%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%9F%CE%9D%CE%A4%CE%A9%CE%9D.pdf

² <https://lobbying.aead.gr/wp-content/uploads/%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%98%CE%A5%CE%9D%CE%A4%CE%97%CE%A1%CE%99%CE%95%CE%A3-%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%9C%CE%9C%CE%95%CE%A3-%CE%93%CE%99%CE%91-%CE%A4%CE%9F-%CE%9C%CE%97%CE%A4%CE%A1%CE%A9%CE%9F-%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A6%CE%91%CE%9D%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>

β) Ανάπτυξη Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων

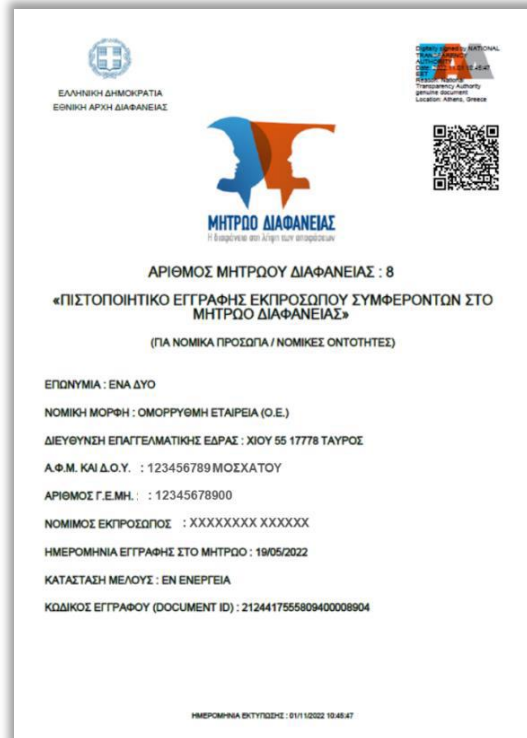
Όπως προαναφέρθηκε, η Ε.Α.Δ. σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ανέπτυξαν το Μητρώο Διαφάνειας, με πρόσβαση διαθέσιμη στο κοινό μέσω της ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΨΠ).

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος 2022 υλοποιήθηκαν:

- Η δυνατότητα σύνδεσης εκπροσώπου συμφερόντων με τη χρήση διαπιστευτηρίων TaxisNet,
- Η αναζήτηση στο Μητρώο από το κοινό των δεδομένων που αναρτώνται και καθίστανται προσβάσιμα σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11 της αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 298/8056 απόφασης, όπως το ονοματεπώνυμο των εκπροσώπων συμφερόντων, τομείς ενδιαφέροντος κ.ά.,
- Η διαδικασία εγγραφής εκπροσώπων συμφερόντων, με την ολοκλήρωση της φόρμας, με τα στοιχεία που απαιτούνται να εισαχθούν για την εγγραφή των εκπροσώπων συμφερόντων, π.χ. όνομα και επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, τομείς ενδιαφέροντος,
- Η ολοκλήρωση της φόρμας υποβολής ετήσιας δήλωσης, για την καταγραφή των δραστηριοτήτων επιρροής και των αντίστοιχων επικοινωνιών (τομέα πολιτικής, είδος απόφασης, χρόνο και τρόπο διεξαγωγής κ.ά.) από τους εκπροσώπους συμφερόντων,
- Η ανάρτηση αρχείου σε μορφή Excel «[ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ](#)» που αφορά στους εκπροσώπους συμφερόντων, έχοντας ως στόχο να διευκολύνει την καταγραφή των δραστηριοτήτων επιρροής που άσκησαν και να χρησιμοποιηθεί ως ατζέντα/ημερολόγιο, ώστε να συμπληρωθούν όλες εκείνες οι πληροφορίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υποβολή της ετήσιας δήλωσής τους,

- Η προσθήκη σε μορφή Excel «[ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ](#)» που αφορά στους θεσμικούς φορείς, έχοντας ως στόχο να διευκολύνει την καταγραφή των δραστηριοτήτων επιρροής που δέχτηκαν,
- Η προσθήκη «[ΤΕΣΤ ΤΡΙΩΝ ΒΗΜΑΤΩΝ](#)» με το οποίο, απαντώντας σε τρεις απλές ερωτήσεις, μπορεί εύκολα και γρήγορα κάθε ενδιαφερόμενος να διαπιστώσει εάν ασκεί δραστηριότητες επιρροής κατά την έννοια του ν. 4829/2021 και συνεπώς εάν έχει υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο,
- Η έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής: Με την επιτυχή ολοκλήρωση της εγγραφής στο Μητρώο εκδίδεται πιστοποιητικό εγγραφής σε ψηφιακή μορφή, το οποίο φέρει την ηλεκτρονική σφραγίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, καθώς και μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης, τόσο σε αλφαριθμητική μορφή όσο και σε μορφή κωδικού QR,
- Η διασύνδεση με τα μητρώα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, του φορολογικού μητρώου της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και του Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Πριν την ολοκλήρωση εγγραφής ενός φυσικού ή νομικού προσώπου στο Μητρώο Διαφάνειας, πραγματοποιούνται αυτόματοι έλεγχοι για τη διασφάλιση της ακρίβειας των στοιχείων που καταχωρίζονται στο Μητρώο, δηλαδή, διασταυρώνονται τα προσωπικά στοιχεία μέσω της Α.Α.Δ.Ε., τα επαγγελματικά στοιχεία μέσω του Γ.Ε.Μ.Η., και ελέγχεται το ποινικό μητρώο του φυσικού προσώπου ή του νόμιμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου, προκειμένου να επαληθευτεί ότι δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα με ποινή στερητική της ελευθερίας άνω των δεκαοκτώ (18) μηνών.

Επίσης, στο Μητρώο Διαφάνειας αναρτήθηκαν πληροφορίες για τη σχετική νομοθεσία, καθώς και «Συχνές Ερωτήσεις» αναφορικά με το νομικό πλαίσιο και τη διαδικασία χρήσης της πλατφόρμας, ώστε αυτή να είναι πιο φιλική για τον χρήστη.

Πέραν των ανωτέρω, η Ε.Α.Δ., μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης lobbying-support@aead.gr, παρέχει τη δυνατότητα απαντήσεων σε ερωτήματα που υποβάλλονται, από εκπροσώπους συμφερόντων, θεσμικούς φορείς αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο, σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου.

γ) Λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας

Την 8^η Δεκεμβρίου 2022, τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία το μέρος του Μητρώου Διαφάνειας που αφορά στους εκπροσώπους συμφερόντων, ώστε να είναι δυνατή η εγγραφή τους, η διασταύρωση των στοιχείων τους και η υποβολή των ετήσιων δηλώσεων για το έτος 2023.

Β. Στατιστικά στοιχεία

Στην παρούσα έκθεση, δεν περιλαμβάνονται στατιστικά στοιχεία, καθώς η έναρξη λειτουργίας του Μητρώου έγινε τον Δεκέμβριο του έτους 2022.

Γ. Δράσεις ευαισθητοποίησης – ενημέρωσης

Κατά το έτος 2022, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας προέβη σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τον ν. 4829/2021 και τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων επιρροής, τη δημιουργία και λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας, καθώς και τις υποχρεώσεις που έχουν όσοι εμπίπτουν στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Επίσης, συμμετείχε σε σχετικές εκδηλώσεις για τον ίδιο σκοπό, που διοργανώθηκαν από άλλους φορείς.

α) Σεμινάριο με θέμα: «Δραστηριότητες Επιρροής: Το Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο»

Στις 6 Απριλίου 2022, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο, με θέμα «Δραστηριότητες Επιρροής: Το Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο», το οποίο παρακολούθησαν περισσότεροι από 300 επαγγελματίες από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Στο επίκεντρο του σεμιναρίου, βρέθηκε το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής, το οποίο εισήγαγε για πρώτη φορά στη Χώρα μας ένα συνεκτικό πλαίσιο ρύθμισης της αλληλεπίδρασης των δημόσιων φορέων με τους εκπροσώπους συμφερόντων (Lobbyists). Ανταλλάχτηκαν απόψεις σχετικά με τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται από τον νόμο για τους εκπροσώπους συμφερόντων και τους θεσμικούς φορείς, τις απαιτήσεις διαφάνειας για τα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητες επιρροής, ενώ αναδείχθηκε ο ρόλος της Εθνικής

Αρχής Διαφάνειας για την εποπτεία της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου³.

β) Σεμινάριο με τίτλο: «Trends and Challenges in Regulating Lobbying Activities»

Στις 15 Μαρτίου 2022, πραγματοποιήθηκε το διεθνές Διαδικτυακό Σεμινάριο με τίτλο «Trends and Challenges in Regulating Lobbying Activities», στο πλαίσιο υλοποίησης του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών του Δικτύου των Αρχών για την Πρόληψη της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (Network of Corruption Prevention Authorities - NCPA) υπό την Προεδρία της Ε.Α.Δ.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους, έγκριτοι ομιλητές από τον ΟΟΣΑ, τις Αρχές Πρόληψης και Καταπολέμησης της Διαφθοράς Ελλάδας και Σερβίας και την Αρχή Lobbying του Québec Καναδά, παρουσίασαν τα διεθνή πρότυπα, καθώς και τις εμπειρίες τους σχετικά με τη ρύθμιση του πλαισίου άσκησης δραστηριοτήτων επιρροής σε θεσμικούς φορείς της πολιτείας. Στο δεύτερο μέρος του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες, οι οποίοι εκπροσωπούσαν τόσο τις Αρχές του Δικτύου, αλλά και Συνδέσμους/Ενώσεις Επιχειρήσεων και Μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας των μελών του Δικτύου των Αρχών για την Πρόληψη της Διαφθοράς (NCPA), είχαν την ευκαιρία να τοποθετηθούν, να υποβάλουν ερωτήματα προς τους ομιλητές αλλά και να ανταλλάξουν απόψεις όσον αφορά στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή δημόσιων πολιτικών για τη ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής (Lobbying)⁴.

γ) Παρουσίαση του Μητρώου Διαφάνειας και του νομοθετικού πλαισίου στο 2^ο Φόρουμ Ακεραιότητας

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς (9^η Δεκεμβρίου) και κεντρικό μήνυμα «Ακεραιότητα, Λογοδοσία και Διαφάνεια στα Ανώτερα Στελέχη της Κυβέρνησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2022, το 2^ο Φόρουμ Ακεραιότητας που διοργάνωσε η Ε.Α.Δ., έχοντας ως κεντρικό στόχο να καταστεί σημείο συνάντησης για τη διεξαγωγή ενός γόνιμου διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, εστιάζοντας σε ζητήματα που σχετίζονται με τη διαφάνεια και τη δημόσια λογοδοσία, ως καθήκον και όχι ως επιλογή.

³ <https://aead.gr/education/draseis-evesthitopoiisis/1st-ncpa-webinar-for-lobbying>

⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=w4xeQNYKC1s>

**2° ΦΟΡΟΥΜ
ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ**

9 Δεκεμβρίου 2022: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς

Ακεραιότητα,
Λογοδοσία και Διαφάνεια
στα Ανώτερα Στελέχη
της Κυβέρνησης και της
Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ακεραιότητα και Διαφάνεια: Καθήκον και όχι επιλογή

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αίθουσα «Ν. Σκαλκώτας» (Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη 1)

Σε διακριτή ενότητα της εκδήλωσης, αφιερωμένη στις Δραστηριότητες Επιρροής/Lobbying, παρουσιάστηκε η ευρωπαϊκή εμπειρία από τον επικεφαλής του Τομέα του Μητρώου Διαφάνειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Γενικής Γραμματείας της Ευρωπαϊκή Επιτροπής, η αντίστοιχη εμπειρία της Γαλλίας από τη Διευθύντρια Παρακολούθησης των Εκπροσώπων Συμφερόντων της γαλλικής Ανώτατης Αρχής για τη Διαφάνεια στον Δημόσιο Βίο (Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique), καθώς και το σχετικό εθνικό νομοθετικό πλαίσιο από την Ε.Α.Δ.

VI. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στην ιστοσελίδα https://lobbying.aead.gr/?page_id=37 έχει αναρτηθεί Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, όπου προβλέπεται ο τρόπος με τον οποίο η Ε.Α.Δ. επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα όσων επικοινωνούν ή χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της. Η εν λόγω Πολιτική τίθεται υπό τακτική επανεξέταση και επικαιροποίηση.

Για κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που διενεργείται στο πλαίσιο κάθε πιθανής αλληλεπίδρασης με την Ε.Α.Δ., συμπεριλαμβανομένης της επίσκεψης στη Δικτυακή Πύλη, Υπεύθυνος Επεξεργασίας είναι η Ε.Α.Δ. ενώ δίνεται η δυνατότητα επικοινωνίας με την Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων (DPO) της Ε.Α.Δ. στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας dpo@aead.gr

VII. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Παρά τη δυσπιστία που υπάρχει απέναντι στο “Lobbying”, η θέσπιση ενός κανονιστικού πλαισίου που ρυθμίζει τις δραστηριότητες επιρροής αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα. Μέσα από δράσεις ευαισθητοποίησης καταβάλλεται προσπάθεια για την ενημέρωση του κοινού, ώστε να κατανοήσει την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης ρύθμισης. Προς την κατεύθυνση αυτή, σημαντική είναι η συμβολή του Μητρώου Διαφάνειας το οποίο, με την άμεση και εύκολη εγγραφή των χρηστών, την ανοιχτότητα των δεδομένων που καταχωρίζονται σε αυτό και τη φιλικότητα του περιεχομένου του προς τον χρήστη κερδίζει όλο και περισσότερο την εμπιστοσύνη και την υποστήριξη των πολιτών.

Στόχος είναι η διασφάλιση της ακριβέστερης και πληρέστερης δυνατής καταχώρισης των κρίσιμων, σύμφωνα με τον ν. 4829/2021, πληροφοριών από εκπροσώπους συμφερόντων και θεσμικούς φορείς, καθώς και η πλέον εύκολη και αποτελεσματική πρόσβαση σε αυτές από κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη. Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς και η διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον δημόσιο τομέα αποτελεί πρωταρχικό καθήκον και υποχρέωση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

ISSN 2945-2880 (online)
ISSN 2945-2872 (print)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

🏠 Λένορμαν 195 & Αμφιαράου,
104 42, Αθήνα
☎ 2132129700
✉ info@aead.gr
🌐 www.aead.gr